

پست در ایران چه قدمتی دارد؟

۱۵ اسفند ۱۳۹۴ ساعت ۲۱:۱۰

برخی از مورخین ، ایرانیان را مبتکر این ارتباط می دانند، ولی با این وجود، پست در کشور ما هیچگاه شکوفایی و توسعه در خور را نداشته و خدمات پستی در مقاطع گوناگون تاریخی در اختیار نخبگان جامعه قرار داشته است

ارتباط پستی در ایران ، قدمتی سه هزار ساله دارد. برخی از مورخین ، ایرانیان را مبتکر این ارتباط می دانند، ولی با این وجود، پست در کشور ما هیچگاه شکوفایی و توسعه در خور را نداشته و خدمات پستی در مقاطع گوناگون تاریخی در اختیار نخبگان جامعه قرار داشته است . حتی در طول ۱۵۰ سال گذشته که ارتباط پستی در جوامع صنعتی ، نقش اساسی در روند توسعه و پیشرفت داشته ، در ایران به علل گوناگون ، ناشناخته و دور از دسترس مردم مانده است . سابقه فعالیت‌های مربوط به ارائه خدمات پست و تلگراف و تلفن در ایران به شیوه جدید، تقریباً به یک قرن پیش بر می گردد. تا پیش از سال ۱۲۹۷ ه ق ، پست در ایران به صورت اداره فعالیت داشت . در این سال به واسطه موفقیت‌هایی که به دست آمده بود، ناصر الدین شاه دستور داد تا موسسه پست آن روز به وزارت تبدیل شود و اداره آن را به امین الملک ، وزیر وظایف و رئیس دارالشورا سپرد. در سال ۱۳۰۳ ه ق ، کتابچه کوچکی در ۵۲ صفحه به نام ((تعرفه اداره جلیله پست خانه ایران)) با چاپ سنگی منتشر شد. در این رساله نقشه‌هایی از کلیه تلگرافخانه‌ها، پستخانه‌ها و چاپارخانه‌ها و خطوط پستی آمده بود. به موجب محتویات آن رساله ، کشور در سال ۱۳۰۳ دارای ۷ خط اصلی و پنج خط فرعی پست بوده است . پس از صدارت امیر کبیر، تحولات تازه ای در پست کشور ایجاد شد، به نحوی که فعالیت پستی کشورهای استعمارگر تعطیل شد و پیکهای پست ایران ، با نظم و نظامی که امیر کبیر در ترکیب وزارت پست ایجاد کرده بود، با سرعت و دقت بسیار، امور مراسلاتی را انجام می دادند. در سال ۱۳۲۷ ه ق اداره تلگراف به پست اضافه شد و نام وزارت پست و تلگراف به خود گرفت . در ۱۳۵۰ ه ق ، این وزارت طرح خرید سهام شرکت تلفن را به مجلس داد. پس از تصوب مجلس و خرید سهام شرکت تلفن ، این وزارتخانه به وزارت پست و تلگراف و تلفن تبدیل شد و از این سال به بعد توسعه همه جانبه ای یافت .

روز جهانی پست

روز ۱۷ مهر ۱۲۵۳ برابر با ۹ اکتبر ۱۸۷۴ میلادی برای اولین بار به پیشنهاد "هنریخ ون استفان" مدیر کل پست کنفدراسیون آلمان شرقی ، قرار دادی با عنوان "قرار داد برن" در زمینه تاسیس

«اتحادیه کل پست» در «برن» سوئیس، توسط ۲۲ کشور جهان به امضا رسید. کشورهای امضاکننده بر اساس توافق به عمل آمده، یک قلمرو پستی را تشکیل دادند. این قرار داد، آزادی ترانزیت برای مبادله متقابل مراسلات را در سراسر قلمرو اتحادیه، تامین و تضمین می کرد. نام این اتحادیه پس از ۴ سال با پیوستن کشورهای دیگر به «اتحادیه جهانی پست» تغییر کرد.

در سال ۱۹۶۹ کنگره توکیو در قطعنامه ۲۱۱ خود به کشورهای عضو توصیه کرد، روز ۹ اکتبر (۱۷مهر) هر سال را به عنوان «روز جهانی پست» تعیین کنند. به این ترتیب از سال ۱۹۷۰ و در روز جهانی پست، بسیاری از اداره های پست در سراسر جهان به اقدامات گسترده اطلاعاتی و تبلیغاتی و تشریح نقش پست در زندگی بشر می پردازند.

اکنون بیش از ۱۷۰ کشور، عضویت این اتحادیه را دارند و ایران نیز در ۲۲ مهر ۱۲۵۶ شمسی (۱۳ سپتامبر ۱۸۷۷ میلادی) به عنوان بیست و نهمین عضو، به این اتحادیه پیوست. دفتر بین المللی اتحادیه از سال ۱۸۷۵، مجله ماهانه به نام «اتحادیه پستی» که به هفت زبان زنده دنیا منتشر و یکی از قدیمی ترین مجلات جهان است

منبع: موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۲۷۸۵/قدمتی-ایران-پست/>